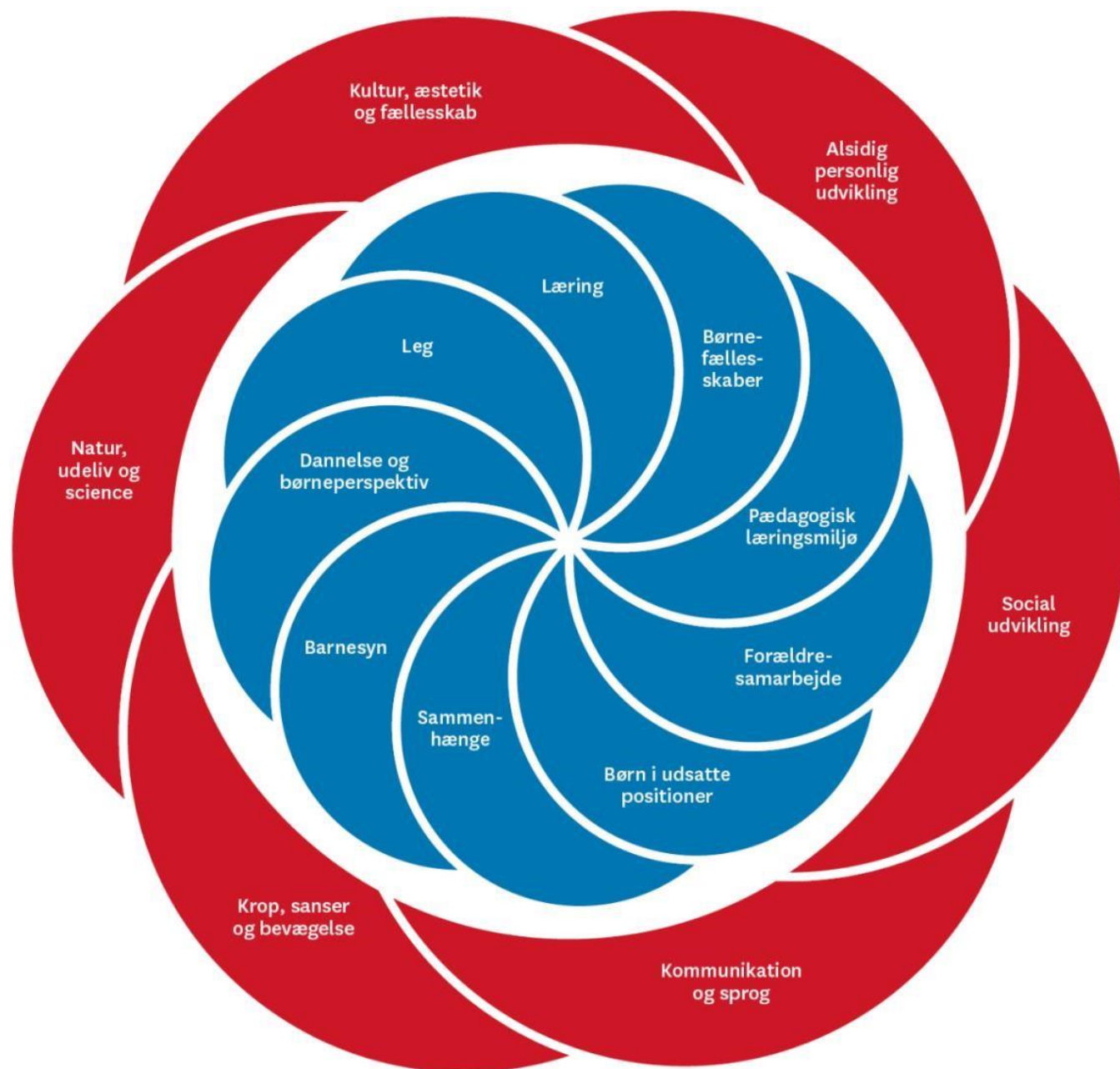

Pædagogisk Læreplan for børnehuset Margrethebakken

Indhold

Indledning	3
Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	4
Praktiske oplysninger	5
Det pædagogiske grundlag	6
Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	9
Pædagogisk læringsmiljø	10
Samarbejde med forældre om børns læring	10
Børn i udsatte positioner	10
Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)	13
De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål	14
Alsidig personlig udvikling	15
Social udvikling	17
Kommunikation og sprog	18
Krop, sanser og bevægelse	19
Natur, udeliv og science	21
Kultur, æstetik og fællesskab	23
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	25
Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)	25
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)	25
Værktøjskasse	26

Egedal Kommunes skabelon for den pædagogiske læreplan er udarbejdet på baggrund af:

- *Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, LBK nr. 176 af 25/02/2019*
- *Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer, BEK nr 968 af 28/06/2018*
- *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold (Børne- og socialministeriet, 2018)*
- *Skabelon til pædagogisk læreplan (Børne- og socialministeriet og Danmark Evalueringsinstitut, 2019)*

Indledning

Alle dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, efter dagtilbudslovens § 7.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde, og den er et redskab til at skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde og samtidig sikre, at der arbejdes bevidst med pædagogik hele dagen i alle dagtilbud. Den pædagogiske læreplan er dynamisk og bruges til udvikling af pædagogisk praksis.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne og læringsmål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det pædagogiske grundlag består af ni elementer:

- *Barnesyn*
 - *Dannelse og børneperspektiv*
 - *Leg*
 - *Læring*
 - *Børnefællesskaber*
 - *Pædagogisk læringsmiljø*
 - *Forældresamarbejde*
 - *Børn i udsatte positioner*
 - *Sammenhæng til børnehaveklassen*
- Nogle elementer, eksempelvis barnesyn, skal altid være til stede, mens andre elementer, som eksempelvis sammenhæng til børnehaveklassen, kan være mere til stede i nogle sammenhæng end andre.

Der er seks
læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop sanser og bevægelse
5. Natur udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Læreplanstemaerne afspejler den brede læringsforståelse, som er i dagtilbuddene.

Der er fastsat to læringsmål for hvert læreplanstema. Disse udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, samtidig med at der sættes en fælles retning for det pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan indeholder pædagogiske refleksioner og retningsgivende eksempler på, hvordan dagtilbuddene arbejder med at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

afsæt i dagtilbudslovens § 8-10. Alle daginstitutioner og dagplejen skal udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. Hvis børnene er organiseret i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne organisering. Den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år.

Udfyldelse af læreplansskabelonen

Denne pædagogiske læreplan er delt i to.

I første del beskrives det *pædagogiske grundlag*. Her beskrives med korte pædagogiske refleksioner, hvordan det enkelte dagtilbudsområde arbejder med det pædagogiske grundlag, og hvordan de enkelte elementer omsættes i området. Denne del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i området.

Den

Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

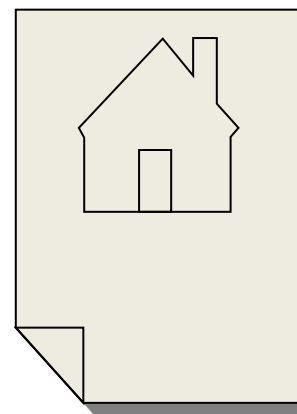
Organiseringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan Planlægning af det pædagogiske arbejde tager

anden del af den pædagogiske læreplan fokuserer på *de seks læreplanstemaer og de 12 læringsmål*, og den tager afsæt i det pædagogiske grundlag. Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø

- *Område Ølstykke*
- *Dr. Margrethevej 1 A 3650 Ølstykke*
- *Margrethebakke er normeret til 24 vuggestuebørn og 48 børnehavebørn*
- *Der er ansat 14 medarbejdere*
- *Margrethebakken har frokostordning*
- *Mandag-torsdag 6.30-17.00 fredag 6.30-16.00*
- *læreplanen gælder for 0-2 år og 3-6 år.*

for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer, og det skal fremgå, hvordan det understøtter læringsmålene. Til dette kan der eksempelvis anvendes praksisfortællinger som pædagogisk redskab. Anden del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i den enkelte daginstitution.

Praktiske oplysninger

Herudover beskrives til sidst i den pædagogiske læreplan, hvordan der arbejdes med inddragelse af lokalsamfundet og børnemiljøet.

Nationale krav til den pædagogiske læreplan Det gælder for både det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne samt de 12 læringsmål, at indholdet er nationalt fastsat og beskrevet i *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold* (Børne- og Socialministeriet 2018) og i *Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold og i seks læreplanstemaer* (2018).

Du kan finde relevante links i værktøjskassen på side 20.

Det pædagogiske grundlag

Det pædagogiske grundlag består af ni forskellige elementer, som danner grundlaget for, hvordan der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle vores dagtilbud.

Først beskrives elementerne børnesyn, dannelse og børneperspektiv leg, læring og børnefællesskaber, dernæst beskrives det pædagogiske læringsmiljø og til sidst beskrives arbejdet med forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhængen til børnehaveklassen.

Det pædagogiske grundlag beskrives områdevis.

Børnesyn Margrethebakken:

I Margrethebakken ser vi barnet som unikt, samt at barnet er født kompetent på alle områder. I forlænges af barnets medfødte egenskaber, bliver barnets forudsætning for at tilegne sig nye færdigheder og kompetencer påvirket af dets muligheder for at opsoge og afprøve aktiviteter og handlinger igennem samspilsprocesser mellem barnet og dets opgivelser. Barnet danner derved sine egne teorier om verden i samspil med det miljø vokser op i. Barnets forudsætning for at tilegne sig nye færdigheder og kompetencer, påvirkes af de muligheder barnet bliver præcenteret for. Gennem arbejdet med læreplaner vil vi ruste børnene socialt og intellektuelt. Vores metode vil i høj grad være præget af at børnene skal "lære mens de gør". Det vil sige, vores opfattelse er at børn lærer bedst ved at få mulighed for at arbejde med tingene. Skal man lære at samarbejde, er det bedst at arbejde sammen om noget der giver et konkret resultat. Det kan være at lave mad på bålet – hele processen, fra hvad skal vi lave, til at handle, skrælle, snitte skære, tænde bål og lave maden til de andre – er en lang læringsproces med både et socialt og intellektuelt indhold.

På samme måde kan f.eks. dyr bruges til læring, om dyr generelt, specifikt om et specielt dyr og om sammenhængen mellem det at passe dyr til den mad vi kommer ind i munden. Det skaber en helhedsorienteret læringsproces, som det er vores overbevisning at både børn og personale trives med og finder meget lærerigt.

Hvordan:

Det betyder at barnet er aktiv medspiller med sine omgivelser, at barnet forsøger at tilegne sig nye færdigheder dels gennem samspillet med andre børn, men også sammen med andre voksne.

Derfor må læringsprocesser tilpasset barnets alder eller gruppen interesse.

At barnet tilbydes alsidige udfoldelse muligheder, både i børnehuset og nærmiljøet.

Forestillingsevne og refleksion gør barnet i stand til at tage stilling til egne og andres væremåder og værdier.

På pædagogisk plan betyder dette, at vi må gøre os overvejelser om hvordan teori og praksis hører sammen.

Hvordan:

At barnet oplever sig betydningsfuld.

At barnet igennem aktiviteter får mulighed for at afprøve sine evner i forhold til andre børn.

At barnet får mulighed for at udnytte sin naturlige nysgerrighed og udforske sine omgivelser, således at barnet gennem egne aktiviteter og sammen med andre oplever sig som en del af fællesskabet.

Når vi skal analysere vores pædagogiske praksis og børnenes trivsel og læring i en gruppe sammenhæng, vil det være hensigtsmæssigt at betragte gruppen som et lukket socialt system. Fordi det der foregår i gruppen i princippet, er lukket for omverden, det er gruppen af børn og pædagoger der bestemmer, hvordan hændelser udenfor gruppen får lov til at gribe ind, i det pædagogiske arbejde og samspillet i gruppen. Hvis vi forstår de mønstre og strukturer for kommunikation i en børnegruppe, så bliver vi også bedre til at forstå de handlinger børnene har i gruppen. Denne forståelse kan føre til ændrede mønstre og strukturer i kommunikationen, som igen kan medføre bedre trivsel og læring i børnegruppen, også for børn med uhensigtsmæssig adfærd. Vi skal altid være nysgerrige på barnets hensigt og reflekterer over vores egen rolle i samspillet med barnet.

Leg og læring:

Læring er defineret som varige ændringer i barnets opfattelse, det forudsætter motivation og positivt samspil mellem barnets evne og det miljø og den kultur som barnet færdes i.

Læringsrum:

- er når barnet er sammen med en pædagog – barnet iagttager, gentager, imiterer – barnet er deltager eller iagttager, pædagogen hjælper og viser.

- er når barnet er sammen med andre børn – barnet leger, iagttager, organiserer og taler og pædagogen er der, iagttager og støtter hvis noget går i stå.
- er når pædagogen går forrest. Der tilrettelægges bevidst og målrettede læringsprocesser som består af aktiviteter, projekter og temaer, pædagogen støtter barnet i læreprocessen.
- at det fysiske rum skal være indrettet efter behov og være fleksibel.
- at legen skal være en vigtig del af hverdagen.
- at de voksne skal skabe en balance mellem det enkelte barns forudsætninger, interesser, behov og hensynet til fællesskabet.

Læring.

Læring er en social proces, som foregår i samspil med andre og dets omgivelser.

Børn lærer igennem leg, ved planlagte aktiviteter og de daglige rutiner.

Læring finder sted når barnet udforsker verden på egen hånd. Barnets temperament og personlighed er afgørende elementer for læring og samspil med andre og det spiller ind i barnets forudsætninger for læring.

Læring og udvikling går derfor hånd i hånd. Barnet lærer når det udvikler sig og udvikler sig når det lærer. Læring er også socialisering, dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet. Læring er barnets bestræbelser på:

- At begribe verden = refleksion
- At agere og kunne i verden = handling
- At blive sig selv i verden = identitet

Barnet lærer bedst, hvis det er beskæftiget med ting, som det er optaget af og parat til, på det udviklingstrin det befinder sig på.

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan elementerne omsættes og kommer til udtryk i praksis.

Elementerne kan beskrives samlet eller hver for sig.

Leg, Læring og Børnefællesskaber:

Alle børn skal opleve at være en del af børnefællesskabet. Igennem leg og læring arbejder vi med, at børn får mulighed for at agere både som individ og i fællesskab. Det pædagogiske personale er rollemodeller i alle sammenhænge.

- Vi er bevidste om vores rolle, position og måde at agere på – både i ord og handlinger.
- Vi skal sikre en opmærksomhed på hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig.
- Vi skaber rammer for læringsmuligheder i leg, rutiner og aktiviteter.
- Være bevidste om, at relationen altid er den voksnes ansvar
- Vi skal skabe glæde
- Være nysgerrige og undre os sammen med børnene □ Være fysisk og mentalt nærværende

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv:

På pædagogisk plan betyder dette, at vi må gøre os overvejelser om hvordan teori og praksis hører sammen.

Alle børn har ret til at blive inddraget og hørt, hvilket er essentielt for barnets udvikling af identitet. Med respekt for barnets livsvilkår forsøger vi at forstå barnets oplevelser og handlinger.

Barnets stemme skal inddrages og barnet inviteres til at deltage aktivt i demokratiske processer:

- Vi skaber muligheder for barnets aktive deltagelse i dagligdagen
- Vi følger børnenes spor
- Være tilgængelige og nysgerrige på barnet
- Arbejde med ICDP som pædagogisk redskab
- Se børnene individuelt
- Tage børnene alvorligt, så de oplever sig mødt og forstået
- Anerkende barnet og lade barnet være medbestemmende indenfor de givne rammer
- Børn skal have lov at øve sig
- Have en anerkendende og respektfuld tilgang til både børn og voksne

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan I hele dagen arbejder med at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Tag udgangspunkt i følgende situationer:

- leg
- planlagte vokseninitierede aktiviteter
- spontane aktiviteter
- børneinitierede aktiviteter
- daglige rutiner

Det pædagogiske læringsmiljø skal tage afsæt i det pædagogiske grundlags øvrige elementer.

Det pædagogiske læringsmiljø:

Det pædagogiske læringsmiljøet er afgørende for, at børn lærer, trives, dannes og udvikler sig igennem leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner. Det pædagogiske læringsmiljøet er til stede hele dagen og sker i alle interaktioner.

- Vi skaber differentierede læringsmiljøer, der møder det enkelte barn og børnegruppens nærmeste zone for udvikling
- Læringsmiljøet skal udvikles i en konstant proces af refleksion, udvikling og evaluering
- Skabe æstetisk inspirerende læringsmiljøer
- Det pædagogiske læringsmiljø praktiseres med udgangspunkt i Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.

Samarbejde med forældre om børns læring

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan der samarbejdes med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring:

Børn i udsatte positioner

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan der skabes et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for

Vi skal skabe rammer for et tillidsfuldt og respektfuldt konstruktivt samarbejde med alle forældre og sammen være nysgerrig på børnenes perspektiver og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes:
Kontinuerlig forventnings afstemning mellem forældre og institution
Dialog sker løbende i dagligdagen samt i rammesatte møder.
Dialoger i dagligdagen omkring succeser/ udfordringer hos barnet, som man sammen kan udveksle perspektiver og fremtidige handle muligheder til.

Med udgangspunkt i trivselsvurderingerne afholdes samtaler, hvor det enkelte barns trivsel og udvikling er i fokus samt tillige barnets deltagelse i børnefællesskabet. Der udveksles erfaringer og perspektiver samt at der aftales et fremtidigt arbejde med barnets trivsel.

Vi har fokus på at inddrage forældrene i forhold til barnets læringspotentiale samt nærmeste udviklingszone.

Område bestyrelsen inddrages i forhold til deres input til et konstruktivt samarbejde mellem forældre og institution.

Begrebet kontekst skal forstås som de omgivelser og den sociale sammenhæng, som forskellige hændelser finder sted i. Det betyder at alle de forhold, som omgiver børnenes handlinger, trivsel og læring betragtes som dagtilbuddets kontekst. Denne kontekst vil omhandle aktiviteter, handlinger og processer, pædagog og leder, relationer mellem barn og pædagog osv. Barnets handlinger vurderes ud fra den kontekstuelle betingelser der eksisterer i de situationer, hvor handlingen kommer til udtryk. Altså er det ved at påvirke omgivelserne, at pædagogen har mulighed for at realisere børnehuset mål.

Læring handler om forandringer i barnets strukturer og aktiviteter alene ændre ikke barnets strukturer og så er der ikke tale om læring. Det gode læringsmiljø giver børnene mulighed for udvikling og trivsel.

Barnet lærer når det udvikler sig og udvikler sig når det lærer. Læring er også socialisering, dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

Vi arbejder fokuseret med ICDP som metode til, at kvalificere interaktionen mellem barn og voksen hvilket er særligt betydningsfuldt for børn i udsatte positioner.

- Vi skaber differentierede læringsmiljøer, der møder det enkelte barn og børnegruppens nærmeste zone for udvikling
- Læringsmiljøet skal udvikles i en konstant proces af refleksion, udvikling og evaluering
- Det pædagogiske læringsmiljø praktiseres med udgangspunkt i Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.
- For at tilrette lægge et pædagogisk læringsmiljø som tilgodeser børn i udsatte positioner inddrages andre faggrupper, som er behjælpelig med at nuancere og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Vi har fokus på hvordan vi beskriver og italesætter børn i udsatte positioner. Vi beskriver barnets potentialer, ressourcer og dernæst hvilke udfordringer barnet har og i hvilke situationer.
- Vi arbejder kontinuerligt med handleplaner for at skabe et kvalitativt pædagogisk arbejde omkring barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen og mini SFO:

Overgang fra institution til skole er et skifte i barnets liv. Vi arbejder i område Ølstykke derfor med at skabe en tryk og sammenhængende overgang.

Der er udarbejdet en folder i området som relaterer sig til kommunens folder om den "gode overgang". Heri er beskrevet konkrete tiltag på arbejdet med den gode overgang.

Dagtilbuddene arbejder kontinuerligt med aldersrelaterede grupper. Det sidste år inden skolestart er der særligt fokus på, eks. fordybelse, vedholdenhed og selvhjulpethed tilpasset børnenes udviklingsniveau.

De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål

Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Der er fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Målene udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Denne del udarbejdes af den enkelte daginstitution.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for alsidig personlig udvikling.

Læringsmiljø 0-2 år:

Vi vil i daglige være lyttende, nærværende, sætte ord på alt hvad vi gør og altid give barnet positiv respons. Vi vil forfølgelig barnet nysgerrighed og initiativ og understøtter barnets udvikling og læring. Vi vil arbejde med barnet ihærdighed til at opøve færdigheder som tage tøj af/på, lære at spise selv, øve barnet i at blive i aktiviteten så barnet træner sin koncentration. Vi bruger i hverdagen ICDP som redskab til at arbejde med børnenes relationer til hinanden og voksen barn relationen, så børnene oplever en tryk hverdag med kendte voksne.

"Vi sidder ved bordet og spiser formiddagsmad. Børnene er efter tur ved at hælde mælk op. Alberte hælder mælk op i sin kop og sender kanden videre til Rosa. Rosa fumler lidt med kanden og koppen er ved at vælte. Alberte holder på Rosas kop, og så lykkes det Rosa at hælde mælk op. Bagefter kigger pigerne på hinanden og griner. Rosa siger: "Mig ku'."

I ovenstående praksisfortælling er læreplanstemaet alsidig personlig udvikling i spil, men også social udvikling, fordi pigerne samarbejder og derudover krop, sanser og bevægelse, fordi Rosa lærer en ny færdighed.

Læringsmiljø 3-6 år:

I Magrethebakken arbejder vi ud fra den anerkendende relation, mellem barn/pædagog ud fra de enkelte børns forudsætninger. Vi har øje for de enkelte børns udviklingsmuligheder og ligger vægt på at alle børn oplever succeser i deres hverdag gennem rutiner, leg og pædagogiske aktiviteter.

Videre skal medtages, at børn har en aktiv rolle i egen læring via deres kreativitet, fantasi m.v. forud for tilrettelæggelse af aktiviteten skal således afspejle den pædagogiske praksis i børnehuset.

Pædagogens rolle er at skabe omstændigheder, samværsformer og aktiviteter, der har leges karakter, dette giver mulighed for læring, udvikling og dannelse.

Fælles 0-6 år**Hvordan:**

- *At pædagogen skaber tid og rum til spontan leg.*
- *At barnet oplever der bliver lyttet til dem, når de sætter ord på følelser f.eks. at være glad, sur og ked af det og at vi viser dem forståelse.*
- *At pædagogen støtter op om børns venskaber.*

Der skal tages udgangspunkt i børnehuset sammensætning.

Dette skaber grundlag for barnets muligheder for at udvikle sin egen personlighed som f.eks. dannelse af holdninger og forestillinger om dets omverden, karakteregenskaber, sociale færdigheder m.v.

Social udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

- Beskriv hvordan temaet social udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet social udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for social udvikling.

Brug praksisfortællinger.

Læringsmål 0-2 år

I dagligdagen skal barnet have en sund tilknytning til de voksne, de skal turde kravle/gå ud i verden, vende sig om efter den voksne og møde en anerkendende kommunikation, som får barnet til at mestre verden. Barnet er på vej til at udvise forståelse for andres behov. Barnet udviser empati, ved at trøste andre børn. Barnet begynder at være opmærksomme på andres kropssprog/signaler og handler derefter.

3 børn sidder i vindfanget for at tage deres sko af. Olivia, der er en af de større piger, tager hurtig sine sko af selv og sætter dem på plads. Anton, der er et år yngre end Olivia, har åbnet sine sko, men kan ikke selv få dem af. Olivia spørger, om hun må hjælpe ham og han nikker glad. De hjælpes ad med at tage skoene af. Bagefter går Olivia ind i garderoben.

Martin, der er en af de yngste i vuggestuen, har siddet og kigget på Olivia og Anton. Han kan heller ikke selv få skoene af. Anton kigger på Martin og hjælper ham med at få skoene af. Bagefter skal skoene op på hylden, men Martin kan ikke nå selv. Den voksne spørger, om hun skal hjælpe, og Martin svarer ja.

I ovenstående praksisfortællingen er læreplanstemaet social udvikling i spil, men også kommunikation og sprog er i brug, fordi børnene anvender kommunikation til at aflæse hinanden og derudover krop, sanser og bevægelse, fordi børnene øver nye færdigheder.

Læringsmål 0-6 år

Barnet skal opleve sig som en del af fælleskabet og indgå aktivt i samspillet. Barnet udvikler empati, relationer og sociale færdigheder i samspillet med andre. Barnet tager et begyndende socialt ansvar. De mærker egne følelser og kan mærke andres. Barnet skal øve sig i medbestemmelse og turde argumentere for sine behov og ønsker. Når barnet er socialt aktivt, er der mange læreplanstemaer i spil: barnet sociale og alsidige udvikling, kultur, krop, sanser, bevægelse og sprog i legen med andre børn. Det kræver både en observere og involvere rolle af de voksne. Social læring forgår hele dagen både i garderoben, ved samling, i spisesituationer og i fri leg.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kommunikation og sprog.

Læringsmål 0-2 år

I vuggestuen styrker vi barnets sprog ved at sætte ord på alt det vi gør, sammen med børnene. Vi synger og læser meget og laver dialogisk læsning i små grupper. Særligt i de daglige rutiner som måltider, samling og bleskift har vi fokus på sproget, og vi bruger ofte fagtesange, for at understøtte det verbale og nonverbale sprog.

Vi arbejder med fokus på gentagelser og genkendelighed, både i hverdagen, men også i vores projekter, fordi det er medvirkende til at styrke barnets sprog og ordforråd. Vi hjælper børnene med at håndtere sine egne følelser, men også at aflæse andres følelser, signaler og initiativer.

"Kasper og Viggo er lige vågnet. Jeg siger godmorgen og de svarer begge "godmorgen". Så går vi på badeværelset og jeg beder dem begge to om at tage bleen af og putte den i skraldespanden. Viggo siger "ble af" og "vaske hænder". Jeg hjælper Kasper med bleen og beder ham om at tage bukser og sokker på. Han siger "bukker og sokker" og får hjælp til tøjet. Viggo hjælper Kasper med at finde den ene sok, som er blevet væk i buksebenet. Jeg siger til Viggo "hvor var det dejligt du hjalp Kasper" og Kasper siger "tak".

I ovenstående praksisfortælling er kommunikation og sprog i brug, men derudover ser vi også alsidig personlig udvikling, fordi de begge øver egne færdigheder, men også social udvikling, fordi børnene samarbejder og hjælpes ad.

Læringsmål 3-6 år

Ved brug af sprogvurderinger får vi mulighed for at tilrettelægge aktiviteter som understøtter barnet både visuelt og auditivt, sproget er en vigtig del i den alsidige personlighedsudvikling og social kompetencer. Sproget og barnets kognitive udvikling hænger sammen og skaber grundbund for sprogforståelsen. Vi skal derfor sikre et sammenhængende læringsmiljø, som også har fokus på matematiskopmærksomhed og begreb forståelse både når det handler om brug af ord og det visuelle sprogbrug. Vi skal som voksne bruge et nuanceret sprogbrug i kommunikationen med barnet og gennem dialogisk læsning, rim og remser og samling udfordre barnet til at kommunikere i alle sammenhænge.

Krop, sanser og bevægelse

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for krop, sanser og bevægelse.

Læringsmål 0-2 år

I vuggestuen elsker vi at bruge kroppen. Når vi er indenfor synger og danser vi ofte og laver sanglege. Vi har jævnligt rytmik, hvor vi holder et kropsligt fokus. Vi laver ofte udfordrende forhindringsbaner med motorikpuder og inventar, dette gør vi for at udfordre børnene motorisk.

Vi har stor fokus på barnets selvhjulpenhed og lægger meget vægt på at styrke barnets "jeg kan selv"-følelse, fordi det gavner barnets selvværd. Når vi er på tur bruger vi kroppen, når vi f.eks. løber op og ned af bakken og vi bruger sanserne, når vi f.eks. ruller i græsset, mærker barken på træerne eller går med bare fødder i sandkassen.

Vi kommer ind fra legepladsen og fem af børnene er løbet ind på stuen. Oliver har taget de store motorikpuder frem, som vi bruger, når vi laver forhindringsbane. Der kommer hurtig hjælp fra Laura og de får hurtigt lavet en bane, som ligner den vi plejer at lave. Pludselig er alle fem børn i gang med at bruge banen og venter endda på tur. Derfor udsatte vi frokosten, så de kunne lege færdig.

I ovenstående praksisfortælling anvendes krop, sanser og bevægelse, men derudover ses også social udvikling, fordi de samarbejder om at lave banen og benytte den og derudover også kultur, æstetik og fællesskab, fordi børnene selv tager initiativ til en leg, som de har lavet i en pædagogisk aktivitet.

Brug praksisfortællinger.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for natur, udeliv og science.

Brug praksisfortællinger.

0-2 år.

Vi er i vuggestuen glade for at udforske naturen sammen med børnene. Det gør vi ved at bruge legepladsen og nærmiljøet. Vi undersøger naturen ved f.eks. at tage de ting vi finder med indenfor og bruge til kreative ting eller sætte fokus på de ting vi finder eller ser på vores vej, f.eks. snegle, blade, toge og lign. Det kan vi gøre gennem lege eller sange. På legepladsen har børnene desuden mulighed for at bruge deres krop og udforske deres sanser.

Vi er på legepladsen og Ronnie finder en snegl. Han tager den op i sine hænder og der kommer hurtigt en gruppe børn hen og kigger nysgerrigt på den. Vi snakker om sneglen og synger en sang, der handler om en snegl, der gemmer sig i sit hus. Bagefter er en stor gruppe børn i gang med at lede efter snegle.

I ovenstående praksisfortælling anvendes læreplanstemaet natur, udeliv og science, men derudover ses også kommunikation og sprog, fordi børnene snakker og synger om sneglen, men også krop, sanser og bevægelse, fordi børnene gør sig nye erfaringer omkring at røre en snegl, og lede efter snegle.

3-6 år.

Vi bruger vores legeplads og nærmiljø til at udforske naturen. Når vi for eksempel er nysgerrige på at undersøge, hvad der er under træstubben, eller undersøgende på forskellige naturfænomener, for eksempel koldt og varmt, samt vand og is.

Vi har ved diverse projekter planlagt tid til, at børnene kan videreformidle, hvad de har lært, både børnene imellem, og til deres forældre. Vi ser, at når børnene bliver inspireret af at lære noget nyt, bruger de det i legen efterfølgende.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kultur, æstetik og fællesskab.

Brug praksisfortællinger.

0-2 år

I vuggestuen er sange og sanglege en stor del af hverdagen, både som voksenstyret aktivitet, hvor vi f.eks. laver rytmik, men også som spontan leg f.eks. på legepladsen. Vi inddrager kreativitet og traditioner i hverdagen ved f.eks. at lave projekt med fokus på former og farver eller jul, påske osv.

Vi arbejder med at sikre børnenes muligheder for deltagelse i både det store fællesskab, som f.eks. samling og måltider, men også i de mindre fællesskaber, som f.eks. små, aldersopdelte grupper.

Børnene sidder ved bordet og vi skal holde morgensamling. Vi starter med at synge børnenes navne. Den voksne spørger: "Hvor er Anna?" De andre børn peger på Anna, og Anna smiler. Den voksne spørger på samme måde, efter de andre børn omkring bordet, og når de andre børn peger på det enkelte barn, smiler barnet. Bagefter klapper vi alle i fællesskab. Bagefter spørger den voksne, hvilke sange vi skal synge, og børnene viser med fagter, hvilke sange de gerne vil synge.

I ovenstående praksisfortælling anvendes kultur, æstetik og fællesskab, men derudover også alsidig personlig udvikling, fordi børnene får lov til at udtrykke sig i et fællesskab og kommunikation og sprog, fordi vi øver børnenes navne og sange.

Skriv her

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Skriv her

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø integreres i det pædagogiske læringsmiljø? Brug gerne praksisfortællinger.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv.

Skriv her

Værktøjskasse

Du kan læse mere om **den styrkede pædagogiske læreplans** rammer og indhold her:

https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/7044%20EVA%20SPL%20Publikation_web_1.pdf

Du kan læse mere om **evaluerende pædagogisk praksis** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/evaluerende-paedagogiskpraksis>

Du kan læse mere om **redskab til selvevaluering** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-selvevaluering>

Du kan læse mere om **redskab til forankringsproces** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-forankringsproces>

Du kan læse mere om **forældresamarbejde** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/foraeldresamarbejde>

Du kan læse mere om **samspil og relationer i det pædagogiske læringsmiljø** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/samspil-og-relationer-i-detpaedagogiske-laeringsmiljo>